

**Przedmiotowy system oceniania z geografii
w Szkole Podstawowej i Szkole Branżowej w Resku
nauczyciel Marta Garczyńska**

Przedmiotowy system oceniania z geografii w Zespole Szkół w Resku opracowany został w oparciu o:

1. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 września 2004 roku w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania egzaminów i sprawdzianów w szkołach publicznych (Dz.U. z 2004r. Nr 199, poz. 2046).
2. Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 3 sierpnia 2017r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (Dz. U. z 2016 r. poz. 1943, z późn. zm.2)
3. Podstawę programową z geografii.
4. Wewnętrzny System Oceniania Zespołu Szkół w Resku.

Nauczyciel informuje ucznia o wymaganiach z przedmiotu – przedstawia całe PSO na pierwszej lekcji geografii w danym roku szkolnym a o ewentualnych ich poprawkach zaraz po ich wprowadzeniu.

Klasyfikowanie semestralne i roczne ustala się na podstawie osiągnięć edukacyjnych ucznia w ciągu bieżącego roku szkolnego.

1. Przedmiotem oceny ucznia są:

- wiadomości
- umiejętności
- przygotowanie do zajęć
- zaangażowanie w zajęciach
- aktywność
- podejmowanie samodzielnych zadań i inicjatyw w zdobywaniu wiedzy
- frekwencja wg ogólnie przyjętych zasad klasyfikowania
- podejście do przedmiotu

Ocenianie ucznia ma na celu:

- Bieżące i systematyczne obserwowanie postępów ucznia w nauce
- Pobudzanie rozwoju umysłowego ucznia, jego uzdolnień i zainteresowań przedmiotem
- Uświadamianie uczniowi stopnia opanowania wiadomości i umiejętności przewidzianych programem nauczania oraz ewentualnych braków w tym zakresie
- Wdrażania ucznia do systematycznej pracy, samokontroli i samooceny
- Ukierunkowanie samodzielnej pracy ucznia
- Okresowe i roczne podsumowanie wiadomości i umiejętności oraz określenie na tej podstawie stopnia opanowania przez ucznia materiału programowego przewidzianego na dany okres
- Dostarczanie rodzicom informacji o postępach, trudnościach i specyficznych uzdolnieniach ucznia
- Korygowanie organizacji i metod pracy dydaktyczno-wychowawczej

Ocenię podlegają następujące umiejętności i wiadomości:

- Znajomość pojęć geograficznych.
- Opisywanie, dokonywanie analizy i syntezy zjawisk geograficznych.
- Rozwiązywanie zadań problemowych (teoretycznych lub praktycznych).
- Rozwiązywanie zadań rachunkowych, a w tym:
  - znajomość wzorów geograficznych,
  - znajomość wielkości geograficznych i ich jednostek,
  - wykonywanie obliczeń na liczbach i jednostkach,
  - analizę otrzymanego wyniku,
  - sformułowanie odpowiedzi,
  - sformułowanie, przyczyn, skutków, wniosków,
- Posługiwanie się językiem przedmiotu oraz różnymi źródłami informacji.
- Umiejętne odczytywanie danych z tabel, wykresów, klimatogramów oraz map.
- Wykorzystywanie wiadomości i umiejętności "geograficznych" w praktyce.

2. Formy kontroli wiedzy i umiejętności na lekcjach geografii:

- **prace klasowe waga 6** - zapowiedziane z tygodniowym wyprzedzeniem, poprzedzone utrwaleniem treści obowiązujących na pracy klasowej. Zapisane w dzienniku. Uczeń złapany na ściąganiu, rozmowach oraz oglądaniu się podczas pisania pracy klasowej otrzymuje ocenę niedostateczną bez możliwości jej poprawy. W przypadku nieobecności nauczyciela w dniu zapowiedzianej pracy pisemnej może się ona odbyć na najbliższej lekcji.

- **sprawdziany waga 4** - z ostatnich 3 lekcji zapowiedziane trzy dni wcześniej. Uczeń nieobecny na sprawdzianie ustala termin i formę jego zaliczenia z nauczycielem zaraz po powrocie do szkoły. Uczeń złapany na ściąganiu podczas pisania sprawdzianu otrzymuje ocenę niedostateczną bez możliwości jej poprawy.

- **kartkówki waga 3** – z ostatniego tematu lekcji, trwające nie dłużej niż 10 minut, mogą być nie zapowiedziane, bez możliwości poprawy. Nauczyciel sprawdza w ten sposób przygotowanie do lekcji oraz opanowanie materiału z poprzedniej lekcji.

Każdy uczeń powinien przystąpić do wszystkich sprawdzianów i prac klasowych przeprowadzanych w każdym półroczu przez nauczyciela danych zajęć edukacyjnych.

Uczeń, który z powodu nieobecności nie przystąpił do sprawdzianu bądź pracy klasowej otrzymuje znak nb (lub inny znak) i musi do niej przystąpić w terminie dodatkowym, ustalonym przez nauczyciela nieprzekraczającym 2 tyg. od dnia powrotu do szkoły.

Uczeń, który z przyczyn uzasadnionych nie przystąpił w terminie dodatkowym do sprawdzianu bądź pracy klasowej, może, za zgodą nauczyciela prowadzącego przystąpić do nich w terminie określonym przez nauczyciela prowadzącego. Po tym terminie uczeń otrzymuje ocenę niedostateczną z niepisanej pracy klasowej lub sprawdzianu.

Uczeń, który z przyczyn nieuzasadnionych nie przystąpił do sprawdzianu bądź pracy klasowej pisze tę pracę na pierwszej lekcji geografii po powrocie do szkoły.

Wszystkie prace klasowe, sprawdziany i kartkówki po sprawdzeniu są przetrzymywane przez nauczyciela do końca danego roku szkolnego. Zarówno uczniowie jak i rodzice mają wgląd do prac pisemnych na terenie szkoły w obecności nauczyciela.

Nauczyciel zostawia sobie prawo do zmiany decyzji dotyczącej nieuczciwego pisania prac pisemnych(ściągania) i ewentualnej ich poprawy.

Prace klasowe, sprawdziany, kartkówki oceniane są zgodnie z odpowiadającymi poszczególnymi ocenami i kryteriami procentowymi:

- Stopień celujący (6) co najmniej 95%
- Stopień bardzo dobry (5) co najmniej 90%
- Stopień dobry (4) co najmniej 70%
- Stopień dostateczny (3) co najmniej 50%
- Stopień dopuszczający (2) co najmniej 30%

- **odpowiedzi ustne waga 3** – przynajmniej raz w semestrze, obejmują tematykę trzech ostatnich lekcji. Dłuższa odpowiedź na ocenę, natomiast pytanie wyrywkowe z ławki na plusa bądź minusa (6 + ocena cel., 5 + oc.bdb., 4 + oc.db itd. , 3 minusy ocena ndst.)

W czasie lekcji utrwalającej nauczyciel może zapytać z całego materiału, który obejmuje dany dział - informując wcześniej o tym uczniów.

- **prace domowe waga 1-2 :**

– krótkoterminowe waga 1 - najczęściej pisemne w zeszycie. Sprawdzane na ocenę przy wcześniejszym poinformowaniu uczniów, bądź na + i - (3 plusy (+) ocena bdb., 3 minusy – ocena ndst.)

- długoterminowe waga 2 – forma prezentacji multimedialnej, projektu, makiety bądź modelu -nauczyciel ustala formę oceny razem z uczniami

- **aktywność na lekcjach waga 2** uczniowie otrzymują oceny lub plusy i minusy (6 + ocena cel., 5 + oc.bdb., 4 + oc.db itd. , 3 minusy ocena ndst.)

- **dodatkowe formy sprawdzania wiedzy**, np. próbna matura, udział w konkursach geograficznych

- **prezentacja multimedialna waga 3**

- **konkurs szkolny waga 3**

- **konkurs gminny waga 4**

- **konkurs powiatowy waga 5**

- **konkurs wojewódzki waga 6**

- **konkurs ogólnopolski waga 7**

Uczeń zobowiązany jest do prowadzenia przedmiotowego zeszytu i przynoszenia go wraz z podręcznikiem na każde zajęcia.

Z każdej lekcji sporządzić notatkę z tematem oraz datą.

W domu przeczytać tekst z podręcznika, notatkę z zeszytu lub przejrzeć prezentację z danego tematu podczepioną pod librusa.

Uczeń ma obowiązek nauczyć się omawianego tematu lekcji. Aktywnie uczestniczyć w lekcji.

Oceny są jawne dla ucznia i jego rodziców.

Nie później niż na 14 dni przed śródrocznym lub końcowo rocznym klasyfikacyjnym zebraniem plenarnym rady pedagogicznej uczeń zostaje ustnie powiadomiony o przewidywanej dla niego rocznej ocenie z przedmiotu. Na prośbę ucznia nauczyciel może wyznaczyć kryteria poprawienia oceny rocznej, które uczeń zapisuje w zeszycie przedmiotowym wraz ze zgodą nauczyciela. Po spełnieniu wszystkich wymagań nauczyciel może zmienić ocenę roczną na wyższą.

Nie ma możliwości poprawienia ocen tydzień przed klasyfikacją

Uczeń, który opuścił więcej niż 50% lekcji, może być nieklasyfikowany z przedmiotu. Dla ucznia przeprowadza się egzamin klasyfikacyjny zgodnie z zasadami WSO w Zespole Szkół w Resku.

Uczniowie nie mogą poprawiać i pisać zaległych sprawdzianów podczas swoich lekcji z geografii. Miejsce, termin i czas poprawy uzgadniają z nauczycielem.

Uczeń ma prawo być nieprzygotowany do zajęć lekcyjnych:

- dwa razy w ciągu semestru jeżeli zajęcia odbywają się dwa razy w tygodniu,
- raz w ciągu semestru jeżeli zajęcia odbywają się raz w tygodniu
- profil z rozszerzoną geografią 3 razy w semestrze.

Nieprzygotowanie do zajęć lekcyjnych uczeń ma prawo zgłosić bez podawania przyczyny (brak pracy domowej, nauczania się itp.). Nieprzygotowanie nie obowiązuje na wcześniej zapowiedzianych sprawdzianach, pracach klasowych bądź kartkówkach.

„Szczęśliwy numer” daje uczniowi w danym dniu na każdej lekcji możliwość zwolnienia z odpowiedzi ustnej lub kartkówki.

Uczeń zgłasza nieprzygotowanie przed rozpoczęciem zajęć lekcyjnych.

W przypadku uzyskania przez ucznia oceny niedostatecznej za pierwszy semestr obowiązuje pisemne lub ustne zaliczenie materiału nauczania obowiązującego w I semestrze. Termin i formę zaliczenia wyznacza nauczyciel prowadzący zajęcia.

Nauczyciel jest zobowiązany oddać pisemne prace kontrolne (kartkówki, prace klasowe, sprawdziany) w przeciągu dwóch tygodni. Po tym terminie prace kontrolne uważa się za nieważne (wyjątek: długotrwała nieobecność nauczyciela)

Średnia ocen cząstkowych nie jest oceną semestralną i końcoworoczną.

Ocena semestralna lub końcowa z geografii nie jest średnią arytmetyczną ocen cząstkowych.

Nauczyciel zwraca uwagę na zaangażowanie ucznia w lekcje, zajęcia dodatkowe jak również uwzględnienia indywidualne możliwości. Stopnie mają różne wagi. Największy wpływ na ocenę semestralną i końcoworoczną według kolejności mają stopnie z :

1. prac klasowych
2. sprawdzianów
3. kartkówek
4. prezentacji
5. zadań długoterminowych
6. odpowiedzi ustnych
6. praca na lekcji, aktywność
7. zaangażowanie ucznia w lekcję, prace domowe, prezentacje, referaty

Wymagane progi średnich ważonych na daną ocenę śródroczną lub roczną dla **GIMNAZJUM , SZKOŁA PODSTAWOWA, SZKOŁA BRANŻOWA :**

od 2,0 – ocena dopuszczająca

od 2,75 – ocena dostateczna (lub wszystkie prace klasowe na co najmniej 3)

od 3,75 – ocena dobra (lub wszystkie prace klasowe na co najmniej 4)

od 4,75 – ocena bardzo dobra (lub wszystkie prace klasowe na co najmniej 5)

ocena celująca – średnia powyżej 5,0 i szczególne osiągnięcia (decyzja nauczyciela)

Uczniowie posiadający opinie lub orzeczenie Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej mają dostosowane wymagania edukacyjne do swoich możliwości poprzez dostosowanie testu , obniżony próg procentowy.

Celujący (6)

Uczeń:

- Posiada wiedzę wykraczającą poza zakres materiału programowego
- Dodatkowa wiedza wynika z samodzielnych poszukiwań i przemyśleń
- Potrafi korzystać ze wszystkich dostępnych źródeł informacji
- Biegłe posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych, proponuje rozwiązania nietypowe, rozwiązuje także zadania wykraczające poza program nauczania
- Osiąga sukcesy w konkursach geograficznych
- Dostrzega i rozwiązuje problemy istniejące w środowisku geograficznym w różnych skalach przestrzennych i czasowych
- Swobodnie posługuje się mapami różnej treści, analizuje i wnioskuje na podstawie danych materiałów źródłowych

Bardzo dobry (5)

Uczeń:

- Posiada wiedzę pozwalającą na samodzielne jej wykorzystanie w nowych sytuacjach
- Sprawnie posługuje się zdobytymi wiadomościami, samodzielnie rozwiązuje problemy i zadania posługując się nabytymi umiejętnościami
- Potrafi poprawnie rozumować w kategoriach przyczynowo-skutkowych
- Potrafi wiązać wiedzę z różnych przedmiotów przy rozwiązywaniu zadań
- Wypowiedzi ucznia są samodzielne, wyczerpujące pod względem merytorycznym, poprawne rzeczowo i językowo
- Wyjaśnia i ocenia przebieg i konsekwencje zjawisk i procesów przyrodniczych, ekonomicznych, politycznych i kulturowych

Dobry (4)

Uczeń:

- Zna definicje, fakty, pojęcia
- Operuje poprawnie językiem geograficznym
- Rozwiązuje samodzielnie typowe zadania teoretyczne lub praktyczne, a trudniejsze wykonuje pod kierunkiem nauczyciela, z pewną dozą samodzielności i inwencji
- Opanował wiadomości w stopniu przekraczającym wymagania zawarte w podstawie programowej
- Potrafi korzystać z różnych źródeł informacji w celu odczytywania, interpretowania i przetwarzania informacji zapisanych w postaci mapy, tekstu, tabel, wykresów, fotografii, modeli, schematów

Dostateczny (3)

Uczeń:

- Opanował wiadomości i umiejętności określone programem nauczania w danej klasie na poziomie nieprzekraczającym wymagań zawartych w podstawie programowej
- Zna fakty, definicje i pojęcia pozwalające na rozumienie najważniejszych zagadnień
- Wykonuje typowe zadania teoretyczne lub praktyczne o średnim poziomie trudności
- Potrafi pod kierunkiem nauczyciela skorzystać z podstawowych źródeł informacji
- Stosuje wiedzę w typowych sytuacjach

Dopuszczające (2)

Uczeń:

- Posiada poważne braki w wiedzy, nie wykluczają one jednak możliwość uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy w ciągu dalszej nauki
- Rozwiązuje typowe zadania teoretyczne i praktyczne o niewielkim stopniu trudności, przy wyraźnej pomocy nauczyciela
- Odpowiedzi ucznia są fragmentaryczne, popełnia błędy rzeczowe, mierna znajomość mapy, nie potrafi ująć zagadnienia całościowego
- Posiadane umiejętności przy zaangażowaniu ucznia umożliwiają jego edukację na następnym poziomie nauczania

Niedostateczny (1)

Uczeń:

- Nie posiada wiedzy podstawowej
- Popołnia błędy rzeczowe
- Nie potrafi zastosować wiedzy w sytuacji typowej, nieskomplikowanej nawet z pomocą nauczyciela
- Pomimo działań wspomagających i zapobiegawczych ze strony nauczyciela nie spełnia kryteriów oceny dopuszczającej

Otrzymanie danej oceny oznacza jednocześnie opanowanie wiedzy i umiejętności z poziomu niższego. Przy wstawianiu ocen cząstkowych nauczyciel może stosować znaki plus (+) i minus (-)

Marta Garczyńska
nauczyciel geografii